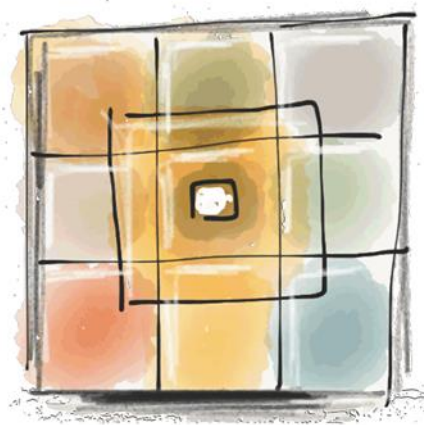

Stikstofproblematiek: perspectieven voor besluiten over infrastructuur (?)

Dag van de Infra 23 mei 2023
mr. dr. Annelies Freriks

ELEMENT.
A D V O C A T E N

Stikstofproblematiek

- Niet nieuw: vanaf jaren '70 waarschuwingen dat stikstofbeperkende maatregelen nodig zijn
- Geen echte keuzes voor lange termijn
- 'Kool en de geit sparen'
- Europese richtlijnen (Natura 2000)
- Bescherming Natura 2000 moeizaam proces
- Steeds vaker knelpunten bij vergunningen en plannen
- PAS-traject
- PAS-uitspraak (ABRvS 29 mei 2019)
- Nieuwe ontwikkelingen, maar ook verleende natuurvergunningen, in gevaar

Wat gebeurde er na de PAS-uitspraak?

- Plannen, nota's, adviezen, essays, onderzoeken, etc.
- Vrijmaken financiële middelen
- Enkele wetswijzigingen
- Veel rechtszaken

Wat is de (juridische) kern van het probleem?

- Er zijn maatregelen (emissiereductie en gebiedsgerichte maatregelen) nodig om (verdere) achteruitgang te voorkomen en Natura 2000-doelstellingen te realiseren
- Ontwikkelingen die leiden tot toename stikstofdepositie niet of moeilijk vergunbaar
- Kern PAS-uitspraak. PAS mocht niet worden gebruikt voor toestemmingverlening, omdat:
 1. op basis van het PAS vooruitlopend op toekomstige positieve gevolgen van maatregelen voor beschermde natuurgebieden, alvast toestemming werd gegeven voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor die gebieden.
 2. in het PAS toestemming voor activiteiten werd gegeven op basis van maatregelen in natuurgebieden die nodig zijn voor het voorkomen van achteruitgang van die gebieden

Wat is de (juridische) kern van het probleem?

- Repercussies voor inzet instrumenten toestemmingverlening:
 - ✓ Stikstofregistratiesysteem
 - ✓ Legalisatie PAS-melders
 - ✓ Bouwvrijstelling

 - ✓ Externe saldering

 - ✓ Interne saldering

- Ook gevolgen voor bestaande natuurvergunningen

~~Problem~~

Solution

Randvoorwaarden

- **Niet alles kan overal:** ‘Versneld natuurherstel en reductie van emissies en deposities randvoorwaardelijk voor de oplossing van de stikstofproblematiek in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen en voor toestemmingverlening’
- Papieren werkelijkheid moet worden omgezet in resultaten
- Steek niet teveel energie in zijpaden

ELEMENT.

TEMPO !

Perspectieven voor projecten infrastructuur?

- Wettelijke opgave gerelateerd aan kritische depositiewaarden: opgave voor de overheid
- Bij een concreet initiatief is van belang dat geen sprake is van achteruitgang en dat het behalen van de doelen niet wordt gefrustreerd
- Initiatiefnemers van projecten zijn niet verantwoordelijk voor het behalen van deze wettelijke doelstelling, maar op dit moment 'betalen ze wel de prijs'
- Vertaling naar doelen voor sectoren: noodzakelijk – additioneel

Perspectieven voor projecten infrastructuur?

- Wat kan er wel? Geen toename, tijdelijke toename(?), passende beoordeling, ADC
- (Andere) denkrichtingen:
 - ✓ Maak duidelijk wat nodig is om verslechtering te voorkomen (relevant bij vergunningverlening) en wat nodig is om doelen te behalen (relevant voor opgave overheid)
 - ✓ Specifieke aanpak NOx
 - ✓ Onderbouwing drempelwaarde NOx met feitelijk gerealiseerde emissiereducties (zie voorstellen Erisman, De Vries en Backes)
 - ✓ Focus op regio door A15-uitspraak? Aerius-berekening afkap 25 km

De actualiteit: we zijn er nog niet

‘Brussel waarschuwt Den Haag: geen vertraging in stikstofbeleid’

‘Nederlandse natuur heeft veel te lijden, niet alleen van stikstof’

‘Felle botsing tussen Kamer en kabinet over besteding stikstofmiljarden: ‘Het gaat erom dat het kabinet duidelijkheid geeft’

‘Laten we eerlijk zijn, er is geen stikstofbeleid’

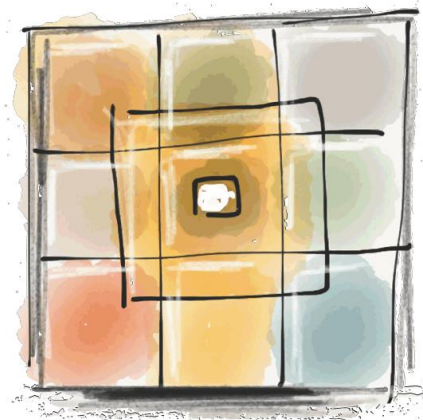
‘Raad van State geeft kabinet en ook projectontwikkelaar Nederland wat lucht in stikstofdossier’

Kabinet vreest nieuwe natuurplannen van EU, bouw mogelijk nog meer ‘op slot’

‘Greenpeace dreigt Nederlandse overheid voor rechter te slepen omtrent stikstofdossier’

Dank voor uw aandacht

afreeriks@element-advocaten.nl

ELEMENT.
A D V O C A T E N